

Paul Celan

Paul Celan s-a născut la 23 septembrie 1920, în Cernăuți și este o figură importantă pe scena literaturii germane din România, deși a locuit aici numai câțiva ani, ca o perioadă de tranziție, între evenimentele marcante din viața sa: prigonirea evreilor bucovineni, ce culminează cu moartea părinților săi într-unul din lagărele de peste Bug și plecarea în Franța, unde, în anul 1970 se sinucide, aruncându-se în Sena. Experiența românească îl ajută, prin numeroasele jocuri suprarealiste, să-și îmbunătățească limbajul și să se pregătească pentru reînțoarcerea la limba care l-a consacrat - germana. De remarcă este și faptul că nu a scris niciodată în limba franceză.

În limba română s-au tradus integral primele sale două volume scrise în limba germană, *Der Sand aus den Urnen* (*Nisipul din urne*) (1948) și *Mohn und Gedächtnis* (*Mac și memorie*) (1952).

Poemele traduse aici, în premieră în literatura română, fac parte din volumul *Von Schwelle zu Schwelle* (*Din prag în prag*) (1955), din care s-au publicat anterior doar paisprezece texte incluse în antologia *Nisipul din urne* (traducere de A.I. Șurlea, prefață de Marin Sorescu, Ed. „Scrisul Românesc”, 1994).

Contemplare

Hrănită de lași să fie inima,
în ea își amintește ora
de ochii migdalați ai morților.
Hrănită de lași.

Abrupt, în respirația mării,
fruntea
ratată,
sora stâncilor.

Și în jurul părului tău alb crește
lâna
norilor încrucișați.

Ochiul timpului

Acesta este ochiul timpului:
privește pieziș
de sub sprânceana în șapte culori.
Pleoapa lui e spălată de foc,
lacrima lui este abur.

Steaua oarbă se așează pe el
și se topește pe geana mai fierbinte:
se face cald în lume,
și morții
înmuguresc și-nfloresc.

In memoriam Paul Eluard

Pune-i mortului în mormânt cuvintele,
pe care le-a vorbit pentru a trăi.
Culcă-i speranța între ele,
lasă-l să simtă
limbile dorinței,
cleștii.

Pune pe pleoapele mortului cuvântul,
ce-l neagă aceluia,
care i-a spus tu,
cuvântul,
la care sângele inimii lui tresare,
ca o mână la fel de goală ca a lui,
acela, care i-a spus tu,

s-a legat în copacii viitorului.

Pune-i acest cuvânt pe pleoape:
poate
îi intră în ochiul încă albastru,
o a doua albăstrime, mai străină,
și acela, care i-a spus tu,
visează cu el: Noi.

Te vedem

Te vedem, cerule, te vedem.
nodul lângă nodul,
faci bubă lângă bubă.
Așa mărești eternitatea.

Te vedem, pământule, te vedem.
Suflet lângă suflet
lași la întâmplare,
umbră lângă umbră.
Așa respiră incendiile timpului.

Kenotaph

Împrăștie-ți florile, străine, împrăștie-le
cu încredere:
le înmânezi adâncimilor,
grădinilor de dedesubt.

Cel care trebuie să fie aici, nu este
nicăieri. Totuși lumea stă lângă el.
Lumea, care i-a deschis ochiul
în fața unei expoziții diferite.
El însă le păstrează, căci privește câteva,
cu orbii:
el a mers și a cules prea multe:
el a cules parfumul –
și cei care au văzut, nu iartă.

Acum a mers și a băut o picătură rară:
marea.
Peștii –
s-au lovit peștii de el?

Cu buze roșii de timp

În mare este coaptă gura,
ale cărei cuvinte ale serii le repetă
în fața țărilor ei.
Murmurând le repetă,
cu buze roșii de timp.

Gură, culeasă de mare,
de mare, unde tonul a înotat
în lumina,
care strălucește către oameni.

Argintul tonului, pe care l-a întâlnit
raza,
argintul de oglindă al tonului:
apare ochilor
a doua, gloria călătoare
a frunților.

Argintiu și argintiu.
Argintul dublu al adâncului.

Vâslește barca într-acolo,
frate.
Aruncă-ți apoi plasa,
frate.

Scoate-o,
aruncă-ne-o în case,
aruncă-ne-o pe mese,
aruncă-ne-o pe farfurii –

Privește, buzele noastre se umflă,
înroșite de timp și ele ca seara,
murmurând și el –
și gura din mare
se scufundă deja în înalturi
către sărutul nesfârșit.

Argumentum et silentio

Pentru René Char

Pusă în lanț,
între aur și uitare:
noaptea.

Amândouă vor s-o prindă.

Pe amândouă le-a lăsat s-o dea.

Pune,
pune și tu acum, într-acolo, ceva –
vrea să răsară lângă zile:
cuvântul atins de stele,
cel inundat de mare.

Fiecăruia cuvântul.
Fiecăruia cuvântul, care i-a cântat,
când haita l-a atacat pe la spate –
Fiecăruia cuvântul, care i-a cântat și s-
a încheșat.

Ei, nopții,
cel atins de stele, inundat de mare,
ei, cel ținut sub tăcere,
căruia sângele nu i-a curs, când dintele
otrăvit
a străpuns silabele.

Ei, cuvântul ținut sub tăcere.

Împotriva celorlalți, care curând,
curviți de urechile opresorului,
escaladează și timp și timpuri,
îl concep în cele din urmă,
în cele din urmă, când numai lanțurile
răsună,
concep de ea, care stă acolo
între aur și uitare,
amândouă înfrățite de toți –

Căci unde
se ivesc zorii, spune, atunci, dacă nu la
ea,
care în bazinul lacrimilor ei,
arată gemenele sorilor scufundători,
o dată și încă o dată?

Traducere și prezentare de
Daniela MICU

Inițiator al seriei noi: Radu CÂRNECI Redactor-șef: Carmen MIHALACHE

Ștefan RADU (secretar general de redacție)

Adrian JICU, Marius MANTA, Dan PERȘA, Violeta SAVU (corectură)

Contabilitate: Anișoara TOMA Culegere text: Niculina MOISĂ

• Revistă editată de Consiliul Județean Bacău • Redacția: Str. Caișilor nr. 7 • Tel/Fax: 0234-512497 • E-mail: ateneubc@gmail.com •

• Materialele nepublicate nu se restituie. • Tipărit la SC LETEA S.A. Bacău, str. Letea 17, tel.: 0234 572900 • ISSN 1221-5813 •

• Cititorii se pot abona direct, la redacție, sau cu plata prin virament la Trezoreria Bacău, cont: RO50 TREZ 0615 010X XX00 0317 •

